

Pozadina ove faze: Kako bi mogli aktivno prionuti susretu sa (zamišljenim ili stvarnim) drugim i drugačijim, važno je postati svjestan vlastitih iskustava, stavova i vrijednosti. Samosvijest u ovom smislu je potreban temelj za otvaranje vlastitog uma.

Ciljevi

Nakon završetka ove faze učenici bi trebali:

- ✓ biti svjesni vlastitih vrijednosti i vlastitih iskustava, stavova i osjećaja povezanih s pitanjem izbjegništva/migracija,
- ✓ biti znatiželjni i željeti doživjeti i znati više o ovoj temi.

Sadržaj

- ✓ Učenici opažaju i razmišljaju o vlastitim vrijednostima i vlastitim iskustvima, osjećajima i stavovima po pitanju izbjegništva i migracija.
- ✓ Učenici otkrivaju i artikuliraju svoja vlastita pitanja vezana uz temu izbjegništva/migracija.

Metode

Osobno samoistraživanje i moderirana razmjena među učenicima vođena nadahnjujućim pitanjima (kombinirano s podržavajućim stimulusima).

STAGE

KORAK #1

Što je važno i vrijedno za moj život?

1

Zamolite učenike da stvore 'profil' sebe temeljen na sljedećim pitanjima. objasnite svojim učenicima kako je važno da budu 'svoji' kada odgovaraju na ta pitanja: nema točnih ili netočnih, boljih ili gorih odgovora! (pitanja → [vježbenica za učenike](#)):

- ✓ Postoji li osobito impresivna osoba (možda čak 'junak' ili 'junakinja') u knjigama, filmovima ili serijama (ili u stvarnom životu!) koja mi je posebno važna? Zašto mi se sviđa (ili čak: zašto se divim) ona ili on (njoj ili njemu)?
- ✓ Postoji li išta u vezi drugih ljudi što me osobito živcira? Što mi smeta u vezi toga?
- ✓ Postoji li predmet u mojoj vlastitoj sobi ili prostoru koji mi je osobito važan? Zašto mi je toliko važan?
- ✓ Što bi se moralo dogoditi meni i mojoj obitelji da napustimo svoju domovinu i pobjegnemo?
- ✓ Kad bih morao/la pobjeći i živjeti u drugoj zemlji – tko i što bi mi najviše nedostajalo?

2

Zamolite učenike da se podijele u parove:

Jedan učenik počinje i kaže drugom učeniku što njemu/njoj pada na pamet u vezi ovih pitanja. Drugi učenik sluša i potom daje povratnu informaciju na način da dovrši rečenicu:

"Iz ovoga što si mi upravo rekao/la mogu pretpostaviti što je tebi važno i vrijedno u tvom životu. Svojim riječima izrazio/la bih to na ovaj način: Tebi je važno i vrijedno..."

- ✓ Osoba koja dijeli što joj je važno može ukratko prokomentirati osjeća li se shvaćenom i kako bi on ili ona opisali što je njemu ili njoj važno i vrijedno.
- ✓ Potom drugi učenik govori...

STAGE

- ✓ Naposljetku dvoje učenika mogu razgovarati o tome što je njima oboma važno i vrijedno i u čemu se oni možda razlikuju.

3

Potom učenicima trebate objasniti svrhu ovog zadatka:

Ako želim postići dobar i konstruktivan kontakt s ljudima općenito, ali posebno s onima kojima možda ne bih pristupio/la jer se meni čine drukčijima ili čak neobičnima (ili zaista jesu), potrebno je da ja sam znam i imam osjećaj za ono što je meni važno i vrijedno. Samo ako znam i cijenim ono što je meni zaista važno i vrijedno mogu se susresti s drugima bez previše straha i složiti se s drugim ljudima o tome što je važno nama kao zajednici koja živi zajedno.

KORAK #2

Moje vrijednosti- tvoje vrijednosti: nošenje s različitostima

1

Zamolite učenike da prvo sami rade na sljedećem pitanjima (Pitanja → [vježbenica za učenike](#)):

- ✓ Čije ideje o tome što je važno i vrijedno u životu se razlikuju od mojih? Nabrojite neka od iskustava koja ste imali gdje ste se susreli s nekim s drukčijim idejama od vaših vlastitih, a onda izaberite jedno koje posebno pamtite.
- ✓ O kome se radilo u toj situaciji? Koja je bila razlika među nama u vezi toga što je u životu važno i vrijedno?
- ✓ Postoje li neke moje vrijednosti kojih sam postao/la svjestan/na tek prilikom tog susreta? (Možda se ovdje radi o vrijednostima koje sam shvatio/la u koraku 1)
- ✓ Je li u toj situaciji postojao sukob, jesam li pokušao/la drugu osobu/e uvjeriti u svoj stav? Jesam li promijenio/la svoj stav?
- ✓ Koje sam osjećaje (možda i fizičke osjećaje ili osjete) doživio/jela u toj situaciji?
- ✓ Što mislim, kako sam se nosio/la sa situacijom? Što mi je pomoglo? Što bi mi bilo pomoglo?

Zamolite učenike da se podijele u male grupe (3-4) i kažu jedni drugima jedno za drugim kako su doživjeli ovu situaciju.

Potom predstavnik svake grupe treba reći u nekoliko rečenica što je bilo osobito važno u njihovom dijalogu.

Ako vrijeme dopušta učenici također mogu izraziti najvažniji zaključak njihovog dijaloga na 'kreativan' način, npr. putem kolaža (koristeći novine/časopise), putem slikanja jednog ili više simbola na flipchart ploču ili online ili na bijeloj ploči, putem odigravanja kratke scene.

2

Kratka diskusija u razredu o sljedećim pitanjima:

- ✓ Koji osjećaji se bude kad smo suočeni s različitostima ove vrste?
- ✓ Što olakšava nošenje s takvim različitostima (možda i sukobima), a što otežava?

Za naredni tečaj može biti korisno zapisati ključne riječi za oba pitanja na flipchart ploču te ih sačuvati. Postaje malo kreativnije i živopisnije kada se ne zapišu samo pojedinačne ključne riječi, već i stvore oblaci riječi online ili na bijeloj ploči.

Ovisno o tome koliko vremena imate možete riješiti oba sljedeća zadatka (korak 3.1 korak 3.2) ili samo jedan od njih. U oba koraka važno je sačuvati pitanja prikupljena na kraju zadatka kako bi se mogli koristiti u ostatku tečaja.

KORAK #3/1

Moja iskustva s izbjeglicama - i moja pitanja

Zamolite učenike da u grupama (3-5 učenika) rade na sljedećim pitanjima (Pitanja → vježbenica za učenike):

- ✓ Gdje sam već vidio/jela, upoznao/la izbjeglice ili druge migrante – osobno ili (ako to još dosad nije bio slučaj) putem medija/interneta?
- ✓ Alternativno pitanje za izbjeglice ili migrante u razredu: Gdje sam već vidio/jela, upoznao/la ljude iz drugih okruženja/zemalja?
- ✓ Kad razmišljam o tom/tim susretu/(ima): Koja su se pitanja nametnula kao rezultat? O čemu bih volio/ljela znati više?
- ✓ Kad bi izbjeglica ili migrant (npr. ona/j kojeg/-u sam vidio/jela, upoznao/la) došao/la u naš razred kako bi s nama razgovarao/la: Što bi htio/jela pitati njega ili nju?

Zamolite učenike da navedu pitanja kojih su se sjetili i prikupe (kartice za moderiranje ili slično) i grupiraju pitanja i sačuvaju ih za daljnji razvoj!

KORAK #3/2

KADA SUBJEKT BIJEGA DOBIJE LICE...

Pokažite učenicima jedan od sljedećih videozapisa. Kao uvod dovoljno je reći da se radi o

- ✓ 10-godišnjoj Hibi iz Sirije koja je morala pobjeći i sada živi u Makedoniji
- ✓ ili o 17-godišnjem Filimonu iz Eritreje koji je morao pobjeći i sada živi u Italiji.

Odmah potom, zamolite učenike da sami za sebe razmisle o sljedećim pitanjima (Pitanja → [vježbenica za učenike](#)):

- ✓ Koje različite osjećaje izražava Hiba/Filimon?
- ✓ Koje sam osjećaje ja imao/la gledajući videozapis?
- ✓ Što želim Hibi/Filimonu?
- ✓ Kad bih mogao/la razgovarati s Hibom/Filimonom - što bih je volio/ljela pitati?
- ✓ Koje mi misli i pitanja o prošlosti i situaciji Hibe/Filimona kao i o temi izbjegništva/migracije općenito padaju na pamet?

2

Zamolite učenike da navedu:

- ✓ svoje želje za Hibu i
- ✓ pitanja o izbjegništvu/migraciji koja su im pala na pamet

U ovoj fazi može se dogoditi da učenik izrazi želje ili pitanja koja su neprimjereni, agresivna ili neprijateljska. U tom slučaju potrebno je konfrontirati učenika pitanjima poput: „Zašto to misliš? Zašto se osjećaš tako nelagodno? Kako bi se ti osjećao/la da si na mjestu Hibe ili Filimona?“

3

Potom, prikupite kartice za moderiranje ili slično te grupirajte želje za Hibu/Filimona i pitanja te ih sačuvajte za daljnji razvoj!

POZIV NA RAZMIŠLJANJE

Objasnite zadatak za razmišljanje ovu faza (Zadatak za razmišljanje → [vježbenica za učenike](#)). Do sljedeće faze molim te:

Fotografirajte predmet koji predstavlja ili simbolizira nešto što je vama osobito vrijedno i što ne želite izgubiti. Slici priložite kratku rečenicu pojašnjenja.

Zabilježite pitanje po izboru na temu izbjeglištva/migracije koje je vama osobito zanimljivo i na koje biste voljeli imati odgovore.

SAŽETAK I PRIJELAZ

Zamolite učenike da objasne u nekoliko rečenica što su naučili u ovoj fazi. Nakon što neki učenici nešto kažu možete to sažeti vlastitim riječima (pogledajte ciljeve lekcije iznad).

Potom možete objasniti kako će teći sljedeća faza: „Sljedeći put radit će se o skupljanju znanja o izbjeglištvu i migracijama!”

LET'S GO TO LEKCIJA 2